

De Stemming van 14 december 2014

De verschuivingen zijn ook deze week gering. In het verlengde van de trend van de afgelopen weken daalt de VVD nog verder (naar 19) en stijgt D66 naar 24. Daardoor is er nu een kopgroep van PVV, CDA en D66, een middengroep van VVD en SP. PvdA en Groen Links komen daar weer ruim achter. Vervolgens ChristenUnie, Partij voor de Dieren en SGP dicht bij elkaar en daarna 50PLUS en PiratenPartij.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	7-12 2014	14-12 2014	Versch. vorige week	Versch. TK2012
VVD	41	20	19	-1	-22
PvdA	38	11	11		-27
PVV	15	28	28		13
SP	15	17	17		2
CDA	13	24	24		11
D66	12	23	24	1	12
ChristenUnie	5	6	6		1
GroenLinks	4	9	9		5
SGP	3	4	4		1
Partij voor de Dieren	2	5	5		3
50PLUS	2	2	2		
PiratenPartij		1	1		1
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	31	30	-1	-49
VVD+CDA+D66	66	67	67		1
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	64	64		-35

De vraag, wie men de politicus van het jaar 2014 vindt, geeft een overduidelijke winnaar: Frans Timmermans. Hij wordt door ruim 35% van de kiezers gekozen, op grote afstand gevolgd door Wilders, Rutte en Pechtold. Timmermans wordt tussen 25% en 45% van de kiezers van alle partijen gekozen, behalve die van de PVV. Die laatste groep kiest, zoals ieder jaar, voor een groot deel Wilders.

Aan de deelnemers is gevraagd hoe men op een serie onderwerpen de situatie in 2014 vergelijkt met het voorgaande jaar en hoe men denkt dat dit het volgend jaar zal gaan. Via een cijfer wordt het totaalcijfer weergegeven. Het cijfer ligt tussen +3 en -3, ofwel "duidelijk beter dan het jaar ervoor" en "duidelijk slechter dan het jaar ervoor".

Bij de meeste onderwerpen zijn de verwachtingen voor 2015 ongeveer gelijk aan de beoordeling van 2014. De veiligheid in de wereld scoort duidelijk het laagst (gemiddeld -2,1). De overige onderwerpen, die met Nederland te maken hebben scoren rond de -1.

Alles wat met het eigen leven te maken heeft, behoudens de financiële situatie, scoort vrijwel neutraal. Een bevestiging van het beeld dat vaak in onderzoek terugkomt. "Positiever over de eigen situatie, maar negatiever over de situatie in Nederland". Dat geldt echter niet t.a.v. de economie. Men is positiever over de economische situatie van Nederland dan over de eigen situatie.

	oordeel 2014	verw. 2015
+3 = duidelijk beter dan het jaar ervoor -3 = duidelijk slechter dan het jaar ervoor		
De veiligheid in de wereld	-2,1	-1,5
De veiligheid in Nederland	-0,9	-0,9
De economie van Nederland	-0,3	-0,1
De ontwikkeling van het milieu in de wereld	-0,8	-0,7
De kwaliteit van het landelijk bestuur	-1,2	-0,9
De kwaliteit van het gemeentelijk bestuur	-0,8	-0,7
Het optreden van politieke partijen	-1,2	-0,9
De kwaliteit van het milieu in Nederland	-0,4	-0,5
De kwaliteit van de Nederlandse televisie	-0,8	-0,7
De kwaliteit van het leven in Nederland	-0,9	-0,8
De financiële situatie van uw huishouden	-0,6	-0,4
De woonsituatie van uw huishouden	-0,1	-0,1
De gezondheidssituatie van uzelf	-0,2	-0,1
De buurt waarin u woont	-0,1	-0,2
Uw eigen geluksgevoel	-0,1	0,0

Het oordeel over 2014 is ook afgezet tegen de stemkeuze uit 2012. Er zijn duidelijke verschillen naar die stemkeuze. Over de situatie in Nederland zijn de kiezers van de PVV op de meeste punten beduidend negatiever dan de kiezers van andere partijen. Dan volgt de SP. Kiezers van D66 zijn het meest positief, zowel over Nederland als over het eigen leven.

Oordeel over 2014 vergeleken met 2013

	oordeel 2014	Stemgedrag Tweede Kamer 2012					
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP
+3 = duidelijk beter dan het jaar ervoor -3 = duidelijk slechter dan het jaar ervoor							
De veiligheid in de wereld	-2,1	-2,5	-2,1	-2,1	-1,9	-2,1	-2,1
De veiligheid in Nederland	-0,9	-2,1	-0,9	-0,7	-0,2	-0,7	-1,0
De economie van Nederland	-0,3	-1,9	0,0	0,1	0,5	-0,3	-1,2
De ontwikkeling van het milieu in de wereld	-0,8	-1,1	-0,6	-0,4	-0,8	-1,0	-1,3
De kwaliteit van het landelijk bestuur	-1,2	-2,4	-0,9	-0,9	-0,3	-1,2	-1,8
De kwaliteit van het gemeentelijk bestuur	-0,8	-1,7	-0,8	-0,3	-0,3	-0,9	-1,0
Het optreden van politieke partijen	-1,2	-2,2	-1,1	-0,9	-0,3	-1,3	-1,6
De kwaliteit van het milieu in Nederland	-0,4	-0,7	-0,2	-0,1	-0,3	-0,6	-0,7
De kwaliteit van de Nederlandse televisie	-0,8	-1,3	-0,8	-0,6	-0,3	-0,8	-0,9
De kwaliteit van het leven in Nederland	-0,9	-2,2	-0,6	-0,4	-0,1	-0,9	-1,5
De financiële situatie van uw huishouden	-0,6	-1,3	-0,3	-0,2	0,1	-0,7	-1,1
De woonsituatie van uw huishouden	-0,1	-0,6	0,0	0,1	0,3	-0,2	-0,3
De gezondheidssituatie van uzelf	-0,2	-0,4	-0,2	-0,1	0,0	-0,3	-0,4
De buurt waarin u woont	-0,1	-0,6	0,0	0,1	0,0	-0,1	-0,4
Uw eigen geluksgevoel	-0,1	-0,8	0,0	0,1	0,5	-0,3	-0,5

Ook is er gevraagd welk kabinet men denkt dat er eind 2015 zit. Bijna de helft denkt dat het huidige kabinet dan zit. Alleen bij de PVV- en SP kiezers is er een minderheid die dat vindt.

Welk kabinet zit er eind 2015?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012					
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP
Het huidige kabinet	48%	20%	58%	50%	68%	54%	35%
kabinet met VVD-CDA-D66 erin	11%	3%	9%	25%	16%	8%	7%
kabinet met PvdA-CDA-D66 erin	1%	0%	1%	0%	1%	1%	2%
kabinet met VVD-PVV-CDA erin	6%	24%	9%	3%	0%	2%	2%
Een ander kabinet	19%	35%	13%	8%	7%	21%	35%
Geen kabinet	4%	6%	1%	1%	3%	4%	5%
Weet niet/geen antwoord	11%	12%	9%	13%	5%	10%	14%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Maar 29% hoopt dat het huidige kabinet er over een jaar nog zit. Bij de PvdA-kiezers is dat 35% en VVD-kiezers is dat 42%. D66-kiezers scoren 47%. Er is geen duidelijk beeld van welk kabinet men anders zou willen. Opvallend is dat bij de kiezers van de verschillende partijen een voorkeur is voor een kabinet met de eigen partij erin. Bij D66-kiezers is dat niet het geval. Die zien liever het huidige kabinet eind 2015 dan een combinatie van VVD-CDA-D66 of PvdA-CDA-D66. Dat zou wel eens electoraal een achilleshiel van D66 kunnen vormen bij de volgende tweede kamerverkiezingen; op welke regeringscombinatie wordt afgestemd?

Welk kabinet hoopt u dat er zit eind 2015?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012					
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP
Het huidige kabinet	29%	4%	42%	26%	47%	35%	5%
kabinet met VVD-CDA-D66 erin	11%	1%	15%	34%	19%	3%	3%
kabinet met PvdA-CDA-D66 erin	5%	0%	0%	4%	12%	9%	3%
kabinet met VVD-PVV-CDA erin	11%	43%	18%	6%	0%	2%	2%
Een ander kabinet	34%	45%	18%	18%	18%	40%	76%
Geen kabinet	3%	5%	2%	1%	1%	3%	6%
Weet niet/geen antwoord	7%	2%	5%	11%	3%	8%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%